

Terran paikanniminumero

Terra, vuosikerta 81, n:o 2, 1969. Julkaisija Suomen Maantieteellinen Seura (Helsinki). Toimittaja Kerkko Hakulinen.

Syyskuussa 1967 järjestettiin Genevessä YK:n talous- ja sosiaalineuvoston paikannimikonferenssi. Siinä katsottiin nimistön kansallinen normaalistaminen kansainvälisen normaalistamisen perustaksi. Kun siis jokin maa on normaalistanut omat paikannimensä, ne pitäisi yleensä hyväksyä sellaisenaan muissa samaa kirjaimistoa käyttävissä maissa. Näiden normaalistettujen nimien lisäksi jäisi käyttöön myös joukko ns. sovinnaisnimiä (sellaisia kuin meillä esim. Lontoo, Moskova, Tukholma). Nimistön epäyhdenmukaisuus hidastaa monesti tiedonvälitystä, ja niinpä Geneven konferenssin omaksumien periaatteiden mukaan tulisi kaikissa kielissä rajoittaa sovinnaisnimien määrää. Meillä käytettävistä sovinnaisista ulkomaiden paikannimistä on nyt ilmestynyt inventaario, jossa heijastuvat mainitun konferenssin asettamat tavoitteet.

Terran paikanniminumeroon sisältyvä 32-sivuinen aakkosellinen sovinnaisnimien luettelo (Aarjäättikkö—Öölanti) on yhteistyön tulos. Tekijöinä ovat Suomen nimiarkisto ja Suomen Maantieteellinen Seura. Hakusanoina esiintyvät nimet on normaalistanut epävirallinen toimikunta, johon ovat kuuluneet professo-

rit Terho Itkonen, Viljo Nissilä ja Matti Sadeniemi sekä Suomen Maantieteellisen Seuran edustajana Terran toimittaja fil.lis. Kerkko Hakulinen. Luettelo on erittäin hyödyllinen esim. kartastojen ja tietokirjojen tekijöille, sanoma- ja aikakauslehtien toimittajille sekä myös äidinkielen opettajille, kääntäjille ja kielen-tarkastajille. Kyseessä ei ole pelkästään normatiivinen luettelo, sillä nimiartikkelit sisältävät varsin runsaasti informaatiota, etenkin aiemmin käytettyjä kirjoitusasuja ja vieraskielisiä nimivastineita (esim. Tonava kahdeksalla kielellä). Paikanniminumeron alkuosassa on lisäksi Viljo Nissilän ja Kerkko Hakulisen sovinnaisnimistöä käsitteleviä opastavia kirjoituksia (viitataan Virittäjän tässä numerossa s. 326—328 olevaan Nissilän kirjoitukseen). Mainittakoon erikseen Kerkko Hakulisen laatima kaavio, joka on tarkoitettu helpottamaan yhdysperäisten paikannimien oikeinkirjoitusta.

Paikanniminumeron tekijät ansaitsevat hankalasta työstään suurkiitoksen. Normaalistamisperiaatteista voidaan tietysti olla eri mieltäkin, mutta ei itse normaalistamisen tarpeellisuudesta. Toivottavasti *Terra* 81: 2 ei lopu jakajalta (Akateeminen kirjakauppa) kesken.